

Adolygwch safonau Mynediad i Bractis Cyffredinol yng Nghymru yng ngoleuni pandemig

Y Pwyllgor Deisebau | 15 Tachwedd 2021

Cyfeirnod: SR21/1044-1

Rhif y ddeiseb: P-06-1206

Teitl y ddeiseb: Adolygwch safonau Mynediad i Bractis Cyffredinol yng
Nghymru yng ngoleuni pandemig

Geiriad y ddeiseb:

Mae meddygon teulu yng Nghymru wedi cael targed anghyraeddadwy o
ateb 90% o alwadau o fewn 2 funud er mwyn cael cyllid llawn. Mae hyn bron
yn amhosibl ei gyflawni o dan amgylchiadau arferol ond oherwydd y galw
cynyddol a phrinder staff mae hyn yn afrealistig yn ystod pandemig.

1. Cefndir

Ar 20 Mawrth 2019, cyhoeddodd y Gweinidog lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol y Safonau Gwasanaethau ar gyfer Mynediad at Wasanaethau Meddygon Teulu y tu mewn i Oriau Arferol. Yn seiliedig ar fesuryddion clir,
cyflawniadau disgwyliedig erbyn mis Mawrth 2021 ac wedi'u cefnogi gan garreg
filltir cyflawni o dan Fodel Gofal Sylfaenol Cymru, mae'r Safonau yn gosod

gofynion clir ar arferion o ran isafswm disgwyliadau sy'n ymwneud â mynediad, gan gynnwys mwy o arlw y digidol.

Cyhoeddwyd y Safonau Mynediad ar gyfer 2019/20 ym mis Hydref 2019, gan gynnwys y gofyniad y dylid ateb 90% o alwadau o fewn 2 funud i'r neges a recordiwyd ddod i ben.

2. Datblygu'r Safonau Mynediad

Cafodd y Safonau Mynediad ar gyfer 2020/21 (a gyhoeddwyd fis Hydref 2020) eu haileirio ychydig, gan ei gwneud yn ofynnol i 90% o alwadau gael eu hateb o fewn 2 funud ar ôl i'r neges ragarweiniol ddod i ben. Nododd y canllawiau ar y Safonau:

The Standards set out within this guidance have been amended from the 2019/20 guidance, to take account of changes in working practice necessitated by the Covid-19 pandemic. All amendments have been agreed between Welsh Government, GPC Wales and NHS Wales.

Ar 21 Mai 2021 cyhoeddodd Cymdeithas Feddygol Prydain (BMA) ddiweddariad ar gontact GMS 2020/21 ar gyfer Cymru. Nododd y BMA y byddai'r safonau mynediad presennol yn parhau i fod ar waith am weddill 2020/21, ar ôl eu cyflwyno yn 2019, ond y byddai cam newydd o'r safonau yn cael ei gyflwyno ar gyfer 2021 ymlaen ac yn cael ei drafod yn barhaus mewn trafodaethau yn y dyfodol.

Ym mis Gorffennaf 2021 cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ganllawiau atodol ar gyfer contract GMS Cymru 2020/21 diwygiedig. Maent yn ategu canllawiau 2019/20 a chanllawiau Hydref 2020, i ystyried newidiadau mewn arferion gwaith sy'n ofynnol yn sgil pandemig COVID-19. Maent yn nodi y cytunwyd ar yr holl newidiadau trwy'r dull teirochrog rhwng Llywodraeth Cymru, Pwyllgor Meddygon Teulu Cymru a GIG Cymru, ac maent yn nodi mewn perthynas â safonau mynediad:

The last year has not provided a true platform to show how the current standards have improved access. It was agreed that a further year of the current standards would be maintained to 31 March 2022 to allow the measures to embed and a true measurement taken of how effective the standards have been in improving access for all.

Contractors will be paid annually for the standards completed during a QAIFF (Access) year subject to evidencing that they have complied with

the relevant access standards for at least one calendar month prior to the end of the financial year for which payment is being claimed.

Contractors are expected to achieve standards 1 to 7 by 31 March 2022 and are required to report their achievement progress at the end of each quarter. The below standards remain for 2021/22. (t.4)

Roedd y Safonau diweddaraf hyn yn cynnwys:

Standard 2: People receive a prompt response to their contact with a practice via telephone. Achievement for this Standard at the end of March 2021 will be carried forwards with achievement for this standard being counted as the same as at March 2020, with practices retaining the ability to evidence achievement if they didn't last year. Full achievement will be required in 2022 to receive the payment for this standard. (t.5)

3. Ymateb Llywodraeth Cymru i'r ddeiseb

Ar 12 Hydref 2021, ysgrifennodd y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol at Gadeirydd y Pwyllgor mewn perthynas â'r ddeiseb, gan gydnabod bod pandemig COVID-19 wedi rhoi pwysau aruthrol ar yr holl system iechyd a gofal cymdeithasol, gan nodi:

Cafodd llythyr ei anfon at holl feddygon teulu Cymru ar 2 Mawrth 2021 yn cydnabod nad oedd y flwyddyn a oedd newydd fynd heibio wedi bod yn blatfform cywir ar gyfer asesu sut y mae'r safonau mynediad presennol wedi gwella mynediad. Cytunwyd i ymestyn y cyllid am flwyddyn arall mewn perthynas â'r safonau i 31 Mawrth 2022, er mwyn creu cyfle i ymgorffori'r mesurau, a gwneud asesiad cywir o ran pa mor effeithiol y bu'r safonau wrth wella mynediad i bawb.

[...] Mae'r Safonau Mynediad, gan gynnwys unrhyw ddiwygiadau iddynt, yn cael eu mesur a'u hariannu fel rhan o'r contract gwasanaethau meddygol cyffredinol, ac felly maent yn rhan o'r negodiadau blynnyddol rhwng Llywodraeth Cymru, Pwyllgor Meddygon Teulu Cymru, a GIG Cymru. Dechreuodd y negodiadau contract teirochrog ym mis Gorffennaf, a pharhau y mae'r negodiadau hynny, a byddaf yn gwneud datganiad ar ôl iddynt ddod i ben.

Gwneir pob ymdrech i sicrhau bod y wybodaeth yn y papur briffio hwn yn gywir adeg ei gyhoeddi. Dylai darllenwyr fod yn ymwybodol nad yw'r papurau briffio hyn yn cael eu diweddu o reidrwydd na'u diwygio fel arall i adlewyrchu newidiadau dilynol.